บทที่ 4
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (descriptive research) มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังนี้ (1) เพื่อวิเคราะห์ระดับการแบ่งปันความรู้ของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตกรุงเทพมหานคร (2) เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการแบ่งปันความรู้ของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตกรุงเทพมหานคร

ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยเสนอตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยแบ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลภูมิหลังของกลุ่มตัวอย่าง ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับของการแบ่งปันความรู้ของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตกรุงเทพมหานคร และตอนที่ 3 ผลวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการแบ่งปันความรู้ของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตกรุงเทพมหานคร โดยในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมด ผู้วิจัยใช้สัญลักษณ์แทนชื่อตัวแปรและค่าสถิติ เพื่อให้การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีความกระชับ สะดวก และเข้าใจตรงกัน ดังต่อไปนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้แทนตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1) สัญลักษณ์แทนชื่อตัวแปร

ปัจจัยด้านองค์กร (ORANIZE)

LEADER	หมายถึง	ภาวะผู้นำของผู้บริหาร
REINFORC	หมายถึง	การเสริมแรง
ICT	หมายถึง	เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
SERVICE	หมายถึง	การบริการความรู้

ปัจจัยด้านบุคคล (PERSONAL)

SHARER	หมายถึง	สมรรถนะของผู้แบ่งปันความรู้
RECEIVER	หมายถึง	สมรรถนะของผู้รับความรู้

ปัจจัยด้านสังคม (SOCIAL)

NETWORK	หมายถึง	เครือข่ายทางสังคม
SYNERGY	หมายถึง	พลังร่วม

การแบ่งปันความรู้ (SHARING)

TACIT	หมายถึง	พฤติกรรมการแบ่งปันความรู้โดยนัย
EXPLICIT	หมายถึง	พฤติกรรมการแบ่งปันความรู้ที่ชัดเจน

2) สัญลักษณ์แทนค่าสถิติ

n	หมายถึง	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม
Mean	หมายถึง	ค่าเฉลี่ยของคะแนนตัวแปร
SD	หมายถึง	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนตัวแปร
CV	หมายถึง	สัมประสิทธิ์การกระจาย
Min	หมายถึง	คะแนนต่ำสุดของตัวแปร
Max	หมายถึง	คะแนนสูงสุดของตัวแปร
SK	หมายถึง	ค่าความเบ้ของคะแนนตัวแปร
KU	หมายถึง	ค่าความโด่งของคะแนนตัวแปร
b	หมายถึง	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (factor loading)
SE	หมายถึง	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (standard error)
R^2	หมายถึง	ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์
Factor score	หมายถึง	ค่าสัมประสิทธิ์คะแนนองค์ประกอบ
χ^2	หมายถึง	ค่าสถิติไค-สแควร์ที่ใช้ทดสอบสมมติฐานทางสถิติว่าฟังก์ชันความกลมกลืนมีค่าเป็นศูนย์ หรือโมเดลตามสมมติฐานมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์
p	หมายถึง	ค่าความน่าจะเป็นที่แสดงถึงระดับความสอดคล้องของข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นสมมติฐานหลัก
df	หมายถึง	องศาอิสระ
GFI	หมายถึง	ดัชนีวัดระดับความสอดคล้อง (goodness of fit index) ของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์
AGFI	หมายถึง	ดัชนีปรับแก้ของ GFI (adjusted goodness of fit index) ใช้วัดระดับความสอดคล้องของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์
RMR	หมายถึง	ดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนเหลือ (root mean square residual) ที่แสดงถึงขนาดของส่วนที่เหลือโดยเฉลี่ยจากการเปรียบเทียบระดับความสอดคล้องของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลภูมิหลังของกลุ่มตัวอย่าง

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตอนนี้เป็นการเสนอค่าสถิติบรรยายข้อมูลภูมิหลังของกลุ่มตัวอย่างครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) โดยวัตถุประสงค์ของการนำเสนอเพื่อแสดงถึงคุณลักษณะพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง รายละเอียดของผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตารางที่ 4.1 - 4.2 ดังนี้

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างครู จำแนกตามภูมิหลัง

ภูมิหลัง	จำนวน	ร้อยละ
เขตพื้นที่การศึกษา (n = 342)		
เขต 1	117	34.21
เขต 2	128	37.43
เขต 3	97	28.36
ขนาดสถานศึกษา (n = 342)		
เล็ก	10	2.92
กลาง	57	16.67
ใหญ่	275	80.41
การนำการจัดการความรู้มาใช้ภายในสถานศึกษา (n = 342)		
มี	342	100
ไม่มี	0	0.00
เพศ (n = 342)		
ชาย	63	18.42
หญิง	279	81.58
อายุ (n = 334)		
ต่ำกว่า 31 ปี	26	7.78
31 - 40 ปี	28	8.38
41 - 50 ปี	109	32.64
51 - 60 ปี	171	51.20
วุฒิการศึกษา (n = 342)		
ปริญญาตรี	284	83.04
ปริญญาโท	58	16.96

ตารางที่ 4.1 (ต่อ) จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามภูมิหลัง

ภูมิหลัง	จำนวน	ร้อยละ
ระดับชั้นที่สอน (n = 342)		
ประถมศึกษา	165	48.25
มัธยมศึกษา	177	51.75
กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอนเป็นหลัก (n = 342)		
ภาษาไทย	56	16.37
คณิตศาสตร์	40	11.70
วิทยาศาสตร์	46	13.45
สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	52	15.21
สุขศึกษา – พลศึกษา	37	10.82
ศิลปะ	34	9.94
การงานอาชีพและเทคโนโลยี	35	10.23
ภาษาต่างประเทศ	42	12.28
ประสบการณ์การสอน (n = 336)		
ต่ำกว่า 11 ปี	49	14.58
11 - 20 ปี	43	12.80
21 - 30 ปี	175	52.08
31 - 40 ปี	69	20.54
ระดับความรู้เกี่ยวกับการจัดการความรู้ (n = 342)		
มากที่สุด	20	5.85
มาก	138	40.35
ปานกลาง	176	51.46
น้อย	8	2.34

จากตารางที่ 4.1 แสดงให้เห็นว่า ครูในสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 342 คน ส่วนใหญ่สังกัดในสถานศึกษาในเขตพื้นที่ 1 (ร้อยละ 34.21) และสถานศึกษาในเขตพื้นที่ 2 (ร้อยละ 37.43) ซึ่งมีจำนวนที่ใกล้เคียงกัน โดยสังกัดสถานศึกษาขนาดใหญ่มากที่สุด (ร้อยละ 80.41) รองลงมาคือ สถานศึกษาขนาดกลาง (ร้อยละ 16.67) และขนาดเล็ก (ร้อยละ 2.92) ตามลำดับ ทั้งนี้ สถานศึกษาทุกแห่งมีการนำการจัดการความรู้มาใช้ภายในสถานศึกษา (ร้อยละ 100.00)

เมื่อพิจารณาข้อมูลส่วนบุคคลของครู แสดงให้เห็นว่า ครูส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 81.58) ซึ่งมีอายุส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 51 - 60 ปี มากที่สุด (ร้อยละ 51.20) รองลงมาคือ อายุระหว่าง 41 - 50 ปี (ร้อยละ 32.64) โดยมีครูที่วุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด (ร้อยละ 83.04)) ซึ่งเป็นครูที่สอนในระดับประถมศึกษา (ร้อยละ 48.25) และระดับมัธยมศึกษา (ร้อยละ 51.75) ในจำนวนที่ใกล้เคียงกัน ทั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างครูมีการกระจายในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ (ระหว่างร้อยละ 9.94 ถึง 16.37) โดยมีครูที่สังกัดในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยมากที่สุด (ร้อยละ 16.37) และสังกัดกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะน้อยที่สุด (ร้อยละ 9.94) และครูส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการสอนระหว่าง 21 - 30 ปี มากที่สุด (ร้อยละ 52.08) รองลงมาคือ ระหว่าง 31 - 40 ปี (ร้อยละ 20.54) โดยครูส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับการจัดการความรู้อยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 51.46) และระดับมาก (ร้อยละ 40.35) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.2 ค่าสถิติพื้นฐานของระดับความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการแบ่งปันความรู้ของครู

ภูมิหลัง	Mean	SD
ร้อยละของรูปแบบการแบ่งปันความรู้โดยนัยกับเพื่อนร่วมงาน		
แบบเผชิญหน้า	72.83	14.89
แบบไม่เผชิญหน้ากัน	27.17	14.89
ร้อยละของรูปแบบการแบ่งปันความรู้ที่ชัดเจนกับเพื่อนร่วมงานในรูปแบบสื่อต่าง ๆ		
สื่อสิ่งพิมพ์	71.21	14.83
สื่ออิเล็กทรอนิกส์	28.79	14.83

จากตารางที่ 4.2 แสดงให้เห็นว่า ครูในสถานศึกษามีการแบ่งปันความรู้โดยนัยกับเพื่อนร่วมงานแบบเผชิญหน้ากัน เช่น การแบ่งปันความรู้กันในห้องพักครู การประชุม การสัมมนา โดยเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 72.83 และแบ่งปันความรู้กันแบบไม่เผชิญหน้า เช่น การแบ่งปันความรู้กันผ่านโทรศัพท์ โดยเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 27.17 และสำหรับการแบ่งปันความรู้ที่ชัดเจน พบว่า ครูมีการแบ่งปันความรู้กันโดยผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ เช่น บันทึก หนังสือ คู่มือการปฏิบัติงาน รายงาน โดยเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 71.21 และแบ่งปันความรู้กันโดยผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ โดยเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 28.79

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การแบ่งปันความรู้ของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตกรุงเทพมหานคร

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตอนนี้เป็นการเสนอค่าสถิติเกี่ยวกับระดับการแบ่งปันความรู้ในกลุ่มตัวอย่างครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) สัมประสิทธิ์การกระจาย (CV) ค่าต่ำสุด (Min) ค่าสูงสุด (Max) ค่าความเบ้ (SK) และค่าความโด่ง (KU) โดยวัตถุประสงค์ของการนำเสนอเพื่อตอบคำถามวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 โดยผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีรายละเอียดตามตารางที่ 4.3 - 4.4 ดังนี้

ตารางที่ 4.3 ค่าสถิติพื้นฐานของระดับการแบ่งปันความรู้ของครู

ตัวแปร	Mean	SD	CV	Min	Max	SK	KU	ระดับการปฏิบัติ
พฤติกรรมการแบ่งปันความรู้โดยนัย (TACIT)	**3.72**	**.68**	**18.28**	**1.00**	**5.00**	**-.49**	**1.01**	มาก
ด้านความคิดเห็น	3.75	.70	18.67	1.00	5.00	-.49	.96	มาก
ด้านทักษะ ความชำนาญ	3.69	.73	19.78	1.00	5.00	-.48	.87	มาก
ด้านประสบการณ์	3.71	.74	19.95	1.00	5.00	-.49	.63	มาก
พฤติกรรมการแบ่งปันความรู้ที่ชัดเจน (EXPLICIT)	**3.53**	**.74**	**20.96**	**1.00**	**5.00**	**-.40**	**.55**	มาก
ด้านความคิดเห็น	3.50	.78	22.29	1.00	5.00	-.31	.37	มาก
ด้านทักษะ ความชำนาญ	3.57	.79	22.13	1.00	5.00	-.49	.68	มาก
ด้านประสบการณ์	3.52	.81	23.01	1.00	5.00	-.35	.26	มาก
รวม	3.63	.67	18.46	1.00	5.00	-.46	1.07	มาก

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ในภาพรวมครูในสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้มีการแบ่งปันความรู้ประเภทต่าง ๆ อยู่ในระดับมาก (Mean = 3.63, SD = .67) โดยมีระดับพฤติกรรมการแบ่งปันความรู้โดยนัย (Mean = 3.72, SD = .68) สูงกว่าระดับพฤติกรรมการแบ่งปันความรู้ที่ชัดเจน(Mean = 3.53, SD = .74) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า พฤติกรรมการแบ่งปันความรู้โดยนัย และพฤติกรรมการแบ่งปันความรู้ที่ชัดเจนของครู ทั้งในด้านของความคิดเห็น ทักษะความชำนาญ รวมถึงประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ด้วยค่าเฉลี่ยที่

ใกล้เคียงกัน โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.50 ถึง 3.75 และเมื่อเปรียบเทียบการกระจายของข้อมูล พบว่า ข้อมูลมีการกระจายในระดับที่ใกล้เคียงกัน คือ มีค่าอยู่ระหว่าง 18.28 ถึง 23.31

สำหรับการแจกแจงของข้อมูล พบว่า ในภาพรวมมีลักษณะการแจกแจงแบบเบ้ซ้าย และโด่งกว่าการแจกแจงแบบโค้งปกติเล็กน้อย (SK = -.46, KU = 1.07) แสดงว่าข้อมูลส่วนใหญ่มีคะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ย และมีการกระจายของข้อมูลน้อย และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีค่าความเบ้อยู่ระหว่าง -.49 ถึง -.31 และมีค่าความโด่งอยู่ระหว่าง -.26 ถึง .96

ตารางที่ 4.4 ค่าสถิติพื้นฐานของระดับการแบ่งปันความรู้ของครูในประเด็นความรู้ต่าง ๆ

ตัวแปร	Mean	SD	CV	Min	Max	SK	KU	ระดับการปฏิบัติ
การใช้ภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ	3.44	.77	22.38	1.00	5.00	-0.25	0.34	ปานกลาง
การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	3.25	.89	27.38	1.00	5.00	-0.19	-0.14	ปานกลาง
การพัฒนาหลักสูตร	3.54	.74	20.90	1.00	5.00	-0.36	0.50	มาก
การจัดการเรียนรู้	3.69	.70	18.97	1.00	5.00	-0.51	0.87	มาก
จิตวิทยาสำหรับครู	3.77	.69	18.30	2.00	5.00	-0.25	0.06	มาก
การวัดและประเมินผลการศึกษา	3.70	.71	19.19	2.00	5.00	-0.21	-0.09	มาก
การบริหารจัดการในห้องเรียน	3.77	.71	18.83	1.00	5.00	-0.43	0.56	มาก
การวิจัยทางการศึกษา	3.40	.74	21.76	1.00	5.00	-0.27	0.51	ปานกลาง
นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา	3.48	.72	20.69	1.00	5.00	-0.35	0.78	ปานกลาง
ความเป็นครู	3.92	.71	18.11	1.00	5.00	-0.69	1.83	มาก
ความรู้รอบตัวเรื่องอื่น ๆ	3.79	.75	19.79	1.00	5.00	-0.72	1.46	มาก
รวม	3.61	.53	14.68	1.18	5.00	-.59	1.79	มาก

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ในภาพรวมครูในสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้มีการแบ่งปันความรู้ในประเด็นความรู้ต่าง ๆ อยู่ในระดับมาก (Mean = 3.61, SD = . 53) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการแบ่งปันความรู้ของครูอยู่ระหว่าง 3.40 ถึง 3.92 และเมื่อเปรียบเทียบการกระจายของข้อมูล พบว่า ข้อมูลมีการกระจายในระดับที่ใกล้เคียงกัน คือ มีค่าอยู่ระหว่าง 18.30 ถึง 27.38 โดยครูมีการแบ่งปันความรู้กันในประเด็นเกี่ยวกับความเป็นครูมากที่สุด (Mean = 3.92, SD =.71) รองลงมาคือ ความรู้รอบตัวเรื่องอื่น ๆ (Mean = 3.79, SD = . 75) และสำหรับประเด็นความรู้ที่ครูมีการแบ่งปันความรู้กันน้อยที่สุด ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ประเด็นความรู้เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (Mean = 3.28, SD = .89) การวิจัยทางการศึกษา

(Mean = 3.40, SD = .74) การใช้ภาษาต่าง ๆ (Mean = 3.47, SD = .77) นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา (Mean = 3.48, SD = .72) ตามลำดับ

สำหรับการแจกแจงของข้อมูล พบว่า ในภาพรวมมีลักษณะการแจกแจงแบบเบ้ซ้าย และโด่งกว่าการแจกแจงแบบโค้งปกติเล็กน้อย (SK = -.59, KU = 1.79) แสดงว่าข้อมูลส่วนใหญ่มีคะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ย และมีการกระจายของข้อมูลน้อย และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีค่าความเบ้อยู่ระหว่าง -.72 ถึง -.19 และมีค่าความโด่งอยู่ระหว่าง -.14 ถึง 1.83

ตอนที่ 3 ผลวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการแบ่งปันความรู้ของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตกรุงเทพมหานคร

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตอนนี้เป็นการตอบคำถามวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 2 โดยแบ่งผลการวิเคราะห์ออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรสังเกตได้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะการแจกแจงข้อมูลของตัวแปรในการวิจัยแต่ละตัว สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) สัมประสิทธิ์การกระจาย (CV) ค่าต่ำสุด (Min) ค่าสูงสุด (Max) ค่าความเบ้ (SK) และค่าความโด่ง (KU) ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ในโมเดลเชิงสาเหตุของการแบ่งปันความรู้ของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตกรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของเมทริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ที่จะนำไปใช้ในการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการแบ่งปันความรู้ของครูในสถานศึกษา สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการแบ่งปันความรู้ของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตกรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลปัจจัยที่ส่งผลต่อการแบ่งปันความรู้ของครูในสถานศึกษา ว่ามีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์หรือไม่

1) ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติเบื้องต้นของตัวแปรสังเกตได้

การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะการแจกแจงข้อมูลของตัวแปรในการวิจัยแต่ละตัว โดยแบ่งตามตัวแปรปัจจัยทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ตัวแปรปัจจัยด้านองค์กร ตัวแปรปัจจัยด้านบุคคล และตัวแปรปัจจัยด้านสังคม สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) สัมประสิทธิ์การกระจาย (CV) ค่าต่ำสุด (Min) ค่าสูงสุด (Max) ค่าความเบ้ (SK) และค่าความโด่ง (KU) โดยมีรายละเอียดแสดงดังตารางที่ 4.5 – 4.7

ตารางที่ 4.5 ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรปัจจัยด้านองค์กร

ตัวแปร	Mean	SD	CV	Min	Max	SK	KU	ระดับการปฏิบัติ
ภาวะผู้นำของผู้บริหาร (LEADER)	**3.97**	**.63**	**15.81**	**1.64**	**5.00**	**-.51**	**0.59**	**มาก**
1. การส่งเสริมให้แบ่งปันความรู้ร่วมกัน	3.97	.69	17.38	2.00	5.00	-.29	.04	มาก
2. การสร้างความตระหนักถึงการแบ่งปันความรู้	3.89	.75	19.28	1.00	5.00	-.44	.32	มาก
3. การเป็นแบบอย่างที่ดีในการแบ่งปันความรู้	3.95	.83	21.01	1.00	5.00	-.55	.33	มาก
4. การส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูแสดงความคิดเห็น	3.92	.81	20.66	1.00	5.00	-.49	.22	มาก
5. การมอบหมายให้ครูได้ปฏิบัติงานร่วมกัน	4.05	.70	17.28	1.00	5.00	-.54	.83	มาก
6. การให้โอกาสครูได้เรียนรู้และพัฒนาตนเอง	4.09	.71	17.36	2.00	5.00	-.43	-.01	มาก
7. การให้คำปรึกษาและแนะนำสิ่งที่เป็นประโยชน์	3.89	.84	21.59	1.00	5.00	-.68	.87	มาก
8. การส่งเสริมให้ครูมีการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง	4.06	.75	18.47	1.00	5.00	-.68	.96	มาก
9. การมอบความไว้วางใจแก่ครูในการปฏิบัติงาน	4.02	.80	19.90	1.00	5.00	-.81	1.12	มาก
10. การส่งเสริมให้ครูแก้ไขความผิดพลาดที่เกิดขึ้น	3.82	.78	20.42	1.00	5.00	-.61	1.05	มาก
11. การสร้างความสัมพันธ์อันดีและเป็นกันเองกับครู	3.95	.87	22.03	1.00	5.00	-.67	.18	มาก
การเสริมแรง (REINFORC)	**3.66**	**.70**	**19.22**	**1.00**	**5.00**	**-.50**	**0.83**	**มาก**
1. การกล่าวคำยกย่องและชมเชย	3.85	.79	20.52	1.00	5.00	-.50	.37	มาก
2. การประกาศยกย่องให้ได้รับทราบโดยทั่วกัน	3.82	.80	20.94	1.00	5.00	-.47	.44	มาก
3. การให้รางวัล	3.49	.90	25.79	1.00	5.00	-.42	.23	ปานกลาง
4. การเลื่อนขั้นหรือเลื่อนตำแหน่ง	3.43	.90	26.24	1.00	5.00	-.49	.39	ปานกลาง
5. การให้โอกาสได้เรียนรู้และพัฒนาตนเองมากขึ้น	3.80	.76	20.00	1.00	5.00	-.54	.89	มาก
6. การมอบสิ่งอำนวยความสะดวก	3.58	.85	23.74	1.00	5.00	-.54	.51	มาก
เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT)	**3.03**	**.80**	**26.24**	**1.00**	**5.00**	**-.26**	**-0.24**	**ปานกลาง**
1. การใช้โทรศัพท์	3.54	1.03	29.10	1.00	5.00	-.44	-.18	มาก
2. การใช้โทรสาร	2.54	1.00	39.37	1.00	5.00	-.01	-.77	ปานกลาง
3. การใช้เครื่องอ่านและบันทึกข้อมูล	3.24	.93	28.70	1.00	5.00	-.44	.01	ปานกลาง
4. การใช้อินเทอร์เน็ตและอินทราเน็ต	2.82	1.12	39.72	1.00	5.00	.07	-.54	ปานกลาง
การบริการความรู้ (SERVICE)	**3.45**	**.68**	**19.59**	**1.18**	**5.00**	**-.50**	**0.68**	**ปานกลาง**
1. การจัดบุคลากรในการให้บริการความรู้	3.53	.82	23.23	1.00	5.00	-.59	.80	มาก
2. การจัดพื้นที่ในการแบ่งปันความรู้	3.49	.84	24.07	1.00	5.00	-.43	.28	ปานกลาง
3. การจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่เหมาะสม	3.53	.84	23.80	1.00	5.00	-.44	.22	มาก
4. การจัดอบรมเกี่ยวกับการแบ่งปันความรู้	3.70	.81	21.89	1.00	5.00	-.58	.61	มาก
5. การสำรวจความต้องการความรู้ที่จำเป็น	3.41	.89	26.10	1.00	5.00	-.45	.19	ปานกลาง
6. การจัดทำบัญชีรายชื่อผู้เชี่ยวชาญ	2.97	1.02	34.34	1.00	5.00	-.18	-.51	ปานกลาง
7. การจัดเก็บ เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ความรู้ต่าง ๆ	3.22	.95	29.50	1.00	5.00	-.43	.11	ปานกลาง
8. การจัดกิจกรรมให้ครูได้แบ่งปันความรู้ร่วมกัน	3.65	.84	23.01	1.00	5.00	-.60	.76	มาก
9. การจัดผู้เชี่ยวชาญมาแบ่งปันความรู้ร่วมกัน	3.68	.75	20.38	1.00	5.00	-.26	.08	มาก
10. การมีระบบการปฏิบัติงานที่ให้ความช่วยเหลือกัน	3.47	.81	23.34	1.00	5.00	-.68	.79	ปานกลาง
11. การติดตามและประเมินผลการแบ่งปันความรู้	3.32	.83	25.00	1.00	5.00	-.57	.40	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.5 เมื่อพิจารณา ตัวแปรปัจจัยด้านองค์กร พบว่า ในภาพรวมตัวแปรด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร (LEADER) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (Mean = 3.97, SD = .63) และเมื่อพิจารณาในรายข้อคำถาม พบว่า ทุกข้อคำถามมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.82 ถึง 4.06 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง .69 ถึง .87 และเมื่อเปรียบเทียบการกระจายของข้อมูล พบว่า ข้อมูลมีการกระจายในระดับที่ใกล้เคียงกัน คือ มีค่าอยู่ระหว่าง 17.28 ถึง 22.03 โดยในเรื่องของผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูได้มีโอกาสเรียนรู้และพัฒนาตนเองทั้งในเชิงทฤษฎีและการปฏิบัติ (LEADER6) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (Mean = 4.06, SD = .71) และในเรื่องของผู้บริหารส่งเสริมให้ครูได้พยายามแก้ไขความผิดพลาดที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ (LEADER10) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด (Mean = 3.82, SD = .78)

สำหรับการแจกแจงของข้อมูลในด้านภาวะผู้นำ พบว่า ในภาพรวมมีลักษณะการแจกแจงแบบเบ้ซ้าย และโด่งกว่าการแจกแจงแบบโค้งปกติเล็กน้อย (SK = -.51, KU = .59) แสดงว่าข้อมูลส่วนใหญ่มีคะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ย และมีการกระจายของข้อมูลน้อย และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อคำถาม พบว่า มีค่าความเบ้อยู่ระหว่าง -.68 ถึง -.29 และมีค่าความโด่งอยู่ระหว่าง -.01 ถึง 1.12

ตัวแปรด้านการเสริมแรง (REINFORC) ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (Mean = 3.66, SD = .70) และเมื่อพิจารณาในรายข้อคำถาม พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.43 ถึง 3.85 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง .76 ถึง .90 และเมื่อเปรียบเทียบการกระจายของข้อมูล พบว่า ข้อมูลมีการกระจายในระดับที่ใกล้เคียงกัน คือ มีค่าอยู่ระหว่าง 20.00 ถึง 26.24 โดยในเรื่องของผู้บริหารกล่าวคำยกย่องและชมเชยครูที่มีส่วนร่วมในการแบ่งปันความรู้ร่วมกันกับผู้ร่วมงานในสถานศึกษา (REINFORC1) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (Mean = 3.85, SD = .79) และในเรื่องของผู้บริหารนำการแบ่งปันความรู้ของครูที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานมาใช้เป็นตัวชี้วัดตัวหนึ่งในการพิจารณาเลื่อนขั้นหรือเลื่อนตำแหน่งของครู (REINFORC4) (Mean = 3.43, SD = .90) และการให้รางวัลกับครูที่มีส่วนร่วมในการแบ่งปันความรู้ร่วมกันกับผู้ร่วมงานในสถานศึกษา (REINFORC3) (Mean = 3.49, SD = .50) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

สำหรับการแจกแจงของข้อมูลในด้านการเสริมแรง พบว่า ในภาพรวมมีลักษณะการแจกแจงแบบเบ้ซ้าย และโด่งกว่าการแจกแจงแบบโค้งปกติเล็กน้อย (SK = -.50, KU = .83) แสดงว่าข้อมูลส่วนใหญ่มีคะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ย และมีการกระจายของข้อมูลน้อย และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อคำถาม พบว่า มีค่าความเบ้อยู่ระหว่าง -.54 ถึง -.42 และมีค่าความโด่งอยู่ระหว่าง .23 ถึง .89

ตัวแปรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (Mean = 3.03, SD = .80) และเมื่อพิจารณาในรายข้อคำถาม พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.54 ถึง 3.54 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง .93 ถึง 1.12 และเมื่อเปรียบเทียบการกระจายของข้อมูล พบว่า ข้อมูลมีการกระจายในระดับที่ใกล้เคียงกัน คือ มีค่าอยู่ระหว่าง 28.70 ถึง 39.72 โดยในเรื่องของการใช้โทรศัพท์ในการแบ่งปันความรู้ (ICT1) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (Mean = 3.54, SD = 1.03) และในเรื่องของการใช้โทรสาร (ICT2) และการใช้อินเทอร์เน็ต (ICT4) ในการแบ่งปันความรู้ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด (Mean = 2.54, SD = 1.00 และ Mean = 2.82, SD = 1.12 ตามลำดับ)

สำหรับการแจกแจงของข้อมูลในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร พบว่า ในภาพรวมมีลักษณะการแจกแจงแบบเบ้ซ้าย และโด่งกว่าการแจกแจงแบบโค้งปกติเล็กน้อย (SK = -.26, KU = -.24) แสดงว่าข้อมูลส่วนใหญ่มีค่าสูงกว่าค่าเฉลี่ย และมีการกระจายของข้อมูลมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อคำถาม พบว่า มีค่าความเบ้อยู่ระหว่าง -.44 ถึง -.07 และมีค่าความโด่งอยู่ระหว่าง -.77 ถึง .01

ตัวแปรด้านการบริการความรู้ (SERVICE) ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (Mean = 3.45, SD = .68) และเมื่อพิจารณาในรายข้อคำถาม พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.97 ถึง 3.70 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง .75 ถึง 1.02 และเมื่อเปรียบเทียบการกระจายของข้อมูล พบว่า ข้อมูลมีการกระจายในระดับที่ใกล้เคียงกัน คือ มีค่าอยู่ระหว่าง 20.38 ถึง 34.34 โดยในเรื่องของสถานศึกษามีการจัดการอบรม เพื่อให้ครูตระหนักถึงความสำคัญของการถ่ายทอดแลกเปลี่ยนความรู้ร่วมกัน รวมถึงการเสริมสร้างทักษะ ความรู้พื้นฐานที่เป็นประโยชน์ต่อการแบ่งปันความรู้ (SERVICE4) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (Mean = 3.70, SD = .81) และในเรื่องของสถานศึกษามีการจัดทำบัญชีรายชื่อผู้เชี่ยวชาญในด้านต่าง ๆ และติดประกาศให้ครูได้รับรู้โดยทั่วกัน รวมทั้งปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่เสมอ (SERVICE6) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด (Mean = 2.97, SD = 1.02)

สำหรับการแจกแจงของข้อมูลในด้านการบริการความรู้ พบว่า ในภาพรวมมีลักษณะการแจกแจงแบบเบ้ซ้าย และโด่งกว่าการแจกแจงแบบโค้งปกติเล็กน้อย (SK = -.50, KU = .68) แสดงว่าข้อมูลส่วนใหญ่มีคะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ย และมีการกระจายของข้อมูลมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อคำถาม พบว่า มีค่าความเบ้อยู่ระหว่าง -.68 ถึง -.18 และมีค่าความโด่งอยู่ระหว่าง -.51 ถึง .80

เมื่อเปรียบเทียบตัวแปรปัจจัยด้านองค์กร พบว่า ตัวแปรภาวะผู้นำของผู้บริหารมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด (Mean = 3.97, SD = .63) รองลงมา คือ การเสริมแรง(Mean = 3.66, SD = .70) และการบริการความรู้ (Mean = 3.45, SD = .68) สำหรับเทคโนโลยีสารสนเทศ พบว่า มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด (Mean = 3.03, SD = .80)

ตารางที่ 4.6 ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรปัจจัยด้านบุคคล

ตัวแปร	Mean	SD	CV	Min	Max	SK	KU	ระดับการปฏิบัติ
สมรรถนะของผู้แบ่งปันความรู้ (SHARER)	**3.77**	**.43**	**11.53**	**2.14**	**5.00**	**-.11**	**0.77**	มาก
1. การศึกษาเรียนรู้ในงานจนเกิดความรู้ความเข้าใจ	3.87	.63	16.28	1.00	5.00	-.40	1.20	มาก
2. การมีความรู้ที่เป็นประโยชน์ในการปฏิบัติงาน	4.04	.59	14.60	1.00	5.00	-.45	2.11	มาก
3. การแบ่งปันความรู้ด้วยความเต็มใจ	4.02	.71	17.66	1.00	5.00	-1.53	5.46	มาก
4. การไม่เป็นการเสียเวลาในการปฏิบัติงาน	3.68	1.13	30.71	1.00	5.00	-.52	-.71	มาก
5. ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้	3.66	.63	17.21	1.00	5.00	-.52	1.02	มาก
6. การไม่มีอุปสรรคในการแบ่งปันความรู้	3.24	.88	27.16	1.00	5.00	-.06	-.06	ปานกลาง
7. การเรียนรู้ในขณะที่เป็นผู้แบ่งปันความรู้	3.90	.65	16.67	1.00	5.00	-.41	1.06	มาก
สมรรถนะของผู้รับความรู้ (RECEIVER)	**3.88**	**.47**	**12.08**	**1.71**	**5.00**	**-.21**	**1.69**	มาก
1. การแสวงหาความรู้ที่เป็นประโยชน์	4.05	.63	15.56	1.00	5.00	-.67	2.69	มาก
2. การนำความรู้ที่ได้รับมาประยุกต์ใช้	4.07	.57	14.00	2.00	5.00	-.09	.46	มาก
3. การเปิดใจยอมรับการเรียนรู้ใหม่ ๆ	4.19	.63	15.04	1.00	5.00	-.61	1.84	มาก
4. การขอความช่วยเหลือจากเพื่อนร่วมงาน	3.98	.71	17.84	1.00	5.00	-.58	1.26	มาก
5. ความสามารถในการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ	3.80	.71	18.68	1.00	5.00	-.14	.11	มาก
6. การไม่มีอุปสรรคในการเรียนรู้	3.34	.94	28.14	1.00	5.00	-.09	-.30	ปานกลาง
7. การแสดงความสนใจที่อยากจะเรียนรู้	3.75	.69	18.40	2.00	5.00	-.07	-.20	มาก

จากตารางที่ 4.6 เมื่อพิจารณาตัวแปรปัจจัยด้านบุคคล พบว่า ในภาพรวมตัวแปรด้านสมรรถนะของผู้แบ่งปันความรู้ (SHARER) อยู่ในระดับมาก (Mean = 3.77, SD = .43) และเมื่อพิจารณาในรายข้อคำถาม พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.24 ถึง 4.04 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง .59 ถึง 1.13 และเมื่อเปรียบเทียบการกระจายของข้อมูล พบว่า ข้อมูลมีการกระจายในระดับที่ใกล้เคียงกัน คือ มีค่าอยู่ระหว่าง 14.60 ถึง 30.71 โดยในเรื่องของการนำความรู้ที่มีส่วนใหญ่ไปใช้เป็นประโยชน์ในการปฏิบัติงานในสถานศึกษา (SHARER1) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (Mean = 4.04, SD = .59) และครูมีอุปสรรคในเรื่องของการในการถ่ายทอด แลกเปลี่ยนความรู้ร่วมกันกับบุคคลที่มีพื้นฐานหรือความชำนาญแตกต่างกัน (SHARER6) มากที่สุด (Mean = 3.24, SD = .88)

สำหรับการแจกแจงของข้อมูลในด้านสมรรถนะของผู้แบ่งปันความรู้ พบว่า ในภาพรวมมีลักษณะการแจกแจงแบบเบ้ซ้าย และโด่งกว่าการแจกแจงแบบโค้งปกติเล็กน้อย (SK = -.11, KU = .77) แสดงว่าข้อมูลส่วนใหญ่มีคะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ย และมีการกระจายของข้อมูลน้อย และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อคำถาม พบว่า มีค่าความเบ้อยู่ระหว่าง -.68 ถึง -.29 และมีค่าความโด่งอยู่ระหว่าง -.71 ถึง 5.46

ตัวแปรด้านสมรรถนะของผู้รับความรู้ (RECEIVER) ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (Mean = 3.88, SD = .47) และเมื่อพิจารณาในรายข้อคำถาม พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.34 ถึง 4.19 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง .57 ถึง .94 และเมื่อเปรียบเทียบการกระจายของข้อมูล พบว่า ข้อมูลมีการกระจายในระดับที่ใกล้เคียงกัน คือ มีค่าอยู่ระหว่าง 14.00 ถึง 28.14 โดยในเรื่องของการเปิดใจยอมรับฟังผู้อื่นหรือเปิดรับการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ (RECEIVER3) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (Mean = 4.19, SD = .63) และครูมีอุปสรรคในเรื่องของการในการเรียนรู้กับบุคคลที่มีพื้นฐานหรือความชำนาญแตกต่างกัน (RECEIVER6) มากที่สุด (Mean = 3.34, SD = .94)

สำหรับการแจกแจงของข้อมูลในด้านสมรรถนะของผู้แบ่งปันความรู้ พบว่า ในภาพรวมมีลักษณะการแจกแจงแบบเบ้ซ้าย และโด่งกว่าการแจกแจงแบบโค้งปกติ (SK = -.21, KU = 1.69) แสดงว่าข้อมูลส่วนใหญ่มีคะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ย และมีการกระจายของข้อมูลน้อย และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อคำถาม พบว่า มีค่าความเบ้อยู่ระหว่าง -.61 ถึง -.07 และมีค่าความโด่งอยู่ระหว่าง -.30 ถึง 2.69

เมื่อเปรียบเทียบตัวแปรปัจจัยด้านบุคคล พบว่า ตัวแปรสมรรถนะของผู้รับความรู้ (Mean = 3.88, SD = .47) มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าสมรรถนะของผู้แบ่งปันความรู้ (Mean = 3.77, SD = .43) อยู่เล็กน้อย

ตารางที่ 4.7 ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรปัจจัยด้านสังคม

ตัวแปร	Mean	SD	CV	Min	Max	SK	KU	ระดับการปฏิบัติ
เครือข่ายทางสังคม (NETWORK)	**3.82**	**.52**	**13.57**	**2.00**	**5.00**	**-.21**	**0.61**	มาก
1. การรวมกลุ่มกันเพื่อแบ่งปันความรู้ร่วมกัน	3.46	.78	22.54	1.00	5.00	-.20	.14	ปานกลาง
2. การทำความรู้จักกับครูในสถานศึกษา	4.08	.68	16.67	2.00	5.00	-.33	.00	มาก
3. การทราบว่าถึงความเชี่ยวชาญของครูในสถานศึกษา	3.75	.70	18.67	1.00	5.00	-.54	.74	มาก
4. การมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน	3.89	.67	17.22	1.00	5.00	-.39	.80	มาก
5. การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับครูในสถานศึกษา	4.12	.62	15.05	2.00	5.00	-.23	.21	มาก
6. ความใกล้ชิดสนิทสนมกับเพื่อนร่วมงาน	3.79	.70	18.47	2.00	5.00	-.15	-.15	มาก
7. ความไว้วางใจเพื่อนร่วมงาน	3.76	.73	19.41	1.00	5.00	-.51	.81	มาก
8. การได้รับความไว้วางใจจากเพื่อนร่วมงาน	3.70	.70	18.92	2.00	5.00	-.11	-.17	มาก
พลังร่วม (SYNERGY)	**3.90**	**.53**	**13.54**	**1.17**	**5.00**	**-.24**	**1.74**	มาก
1. การปฏิบัติงานร่วมกันเป็นทีม	3.25	.97	29.85	1.00	5.00	-.12	-.28	ปานกลาง
2. การให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงาน	4.16	.62	14.90	2.00	5.00	-.27	.11	มาก
3. การแสดงความสามารถขณะปฏิบัติงานเป็นทีม	3.91	.70	17.90	1.00	5.00	-.42	.92	มาก
4. การร่วมกันวางแผนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ	3.92	.68	17.35	1.00	5.00	-.47	1.28	มาก
5. การยอมรับและแก้ไขในความผิดพลาดที่เกิดขึ้น	4.03	.69	17.12	1.00	5.00	-.80	2.44	มาก
6. การปรับตัวเข้าหาเพื่อนร่วมงาน	4.13	.71	17.19	1.00	5.00	-.89	2.41	มาก

จากตารางที่ 4.7 เมื่อพิจารณาตัวแปรปัจจัยด้านสังคม พบว่า ตัวแปรเครือข่ายทางสังคม (NETWORK) ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (Mean = 3.82, SD = .52) และเมื่อพิจารณาในรายข้อคำถาม พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.46 ถึง 4.12 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง .62 ถึง .78 และเมื่อเปรียบเทียบการกระจายของข้อมูล พบว่า ข้อมูลมีการกระจายในระดับที่ใกล้เคียงกัน คือ มีค่าอยู่ระหว่าง 15.05 ถึง 22.54 โดยในเรื่องของการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับครูส่วนใหญ่ในสถานศึกษา (NETWORK5) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (Mean = 4.12, SD = .62) และในเรื่องของการรวมกลุ่มกันกับครูในสถานศึกษาที่มีความสนใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่งเพื่อแบ่งปันความรู้ร่วมกัน (NETWORK1) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด (Mean = 3.46, SD = .78)

สำหรับการแจกแจงของข้อมูลในด้านเครือข่ายทางสังคม พบว่า ในภาพรวมมีลักษณะการแจกแจงแบบเบ้ซ้าย และโด่งกว่าการแจกแจงแบบโค้งปกติเล็กน้อย (SK = -.21, KU = .61) แสดงว่าข้อมูลส่วนใหญ่มีคะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ย และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อคำถาม พบว่า มีค่าความเบ้อยู่ระหว่าง -.54 ถึง -.11 และมีค่าความโด่งอยู่ระหว่าง -.17 ถึง .81

ตัวแปรปัจจัยด้านสังคม พบว่า ตัวแปรพลังร่วม (SYNERGY) ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (Mean = 3.90, SD = .53) และเมื่อพิจารณาในรายข้อคำถาม พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.25 ถึง 4.16 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง .62 ถึง .97 และเมื่อเปรียบเทียบการกระจายของข้อมูล พบว่า ข้อมูลมีการกระจายในระดับที่ใกล้เคียงกัน คือ มีค่าอยู่ระหว่าง 14.90 ถึง 29.85 โดยในเรื่องของการให้ความร่วมมืออย่างเต็มที่ในการปฏิบัติงานร่วมกันกับเพื่อนร่วมงานเพื่อให้การปฏิบัติงานประสบผลสำเร็จ (SYNERGY2) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (Mean = 4.16, SD = .62) และครูมีการปฏิบัติงานคนเดียวมากกว่าการปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่น (SYNERGY1) มากที่สุด (Mean = 3.25, SD = .97)

สำหรับการแจกแจงของข้อมูลในด้านพลังร่วม พบว่า ในภาพรวมมีลักษณะการแจกแจงแบบเบ้ซ้าย และโด่งกว่าการแจกแจงแบบโค้งปกติ (SK = -.24, KU = 1.74) แสดงว่าข้อมูลส่วนใหญ่มีคะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ย และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อคำถาม พบว่า มีค่าความเบ้อยู่ระหว่าง -.89 ถึง -.12 และมีค่าความโด่งอยู่ระหว่าง -.28 ถึง 2.44

เมื่อเปรียบเทียบตัวแปรปัจจัยด้านสังคม พบว่า ตัวแปรพลังร่วม (Mean = 3.90, SD = .53) มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าเครือข่ายทางสังคม (Mean = 3.82, SD = .52) อยู่เล็กน้อย

2) ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปัจจัย

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ที่ใช้ในวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการแบ่งปันความรู้ของครูในสถานศึกษา จากจำนวน 10 ตัวแปร ด้วยสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน รายละเอียดดังตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันของตัวแปร

	TACIT	EXPLICIT	LEADER	REINFORC	ICT	SERVICE	SHARER	RECEIVER	NETWORK	SYNERGY
TACIT	1.00									
EXPLICIT	0.78**	1.00								
LEADER	0.28**	0.27**	1.00							
REINFORC	0.35**	0.28**	0.74**	1.00						
ICT	0.23**	0.22**	0.34**	0.44**	1.00					
SERVICE	0.33**	0.31**	0.70**	0.73**	0.45**	1.00				
SHARER	0.38**	0.28**	0.26**	0.16**	0.04	0.17**	1.00			
RECEIVER	0.51**	0.42**	0.32**	0.28**	0.14**	0.28**	0.67**	1.00		
NETWORK	0.49**	0.42**	0.40**	0.36**	0.31**	0.47**	0.39**	0.50**	1.00	
SYNERGY	0.52**	0.45**	0.33**	0.26**	0.18**	0.24**	0.58**	0.68**	0.57**	1.00
Mean	3.72	3.53	3.97	3.66	3.03	3.45	3.77	3.88	3.82	3.90
SD	.68	.74	.63	.70	.80	.68	.43	.47	.52	.53

Barlett's test of sphericity = 1849.64; p = 0.00 Kaiser-Meyer-Olkin measure of sampling adequacy (KMO) = .82

** p< .0.01

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้ง 10 ตัวแปร ทุกคู่มีความสัมพันธ์กันในทางบวก โดยมีขนาดตั้งแต่ .04 ถึง .78 และมีค่าแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญ ($p < .01$) ยกเว้นคู่ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT) และสมรรถนะของผู้แบ่งปันความรู้ (SHARER) และเมื่อพิจารณาค่า Barlettt's test of sphericity ซึ่งมีค่าเท่ากับ 1849.64 ($p = .00$) แสดงว่า เมทริกซ์สหสัมพันธ์แตกต่างจากเมทริกซ์เอกลักษณ์อย่างมีนัยสำคัญ และมีค่า Kaiser-Meyer-Olkin measure of sampling adequacy (KMO) เท่ากับ 0.82 แสดงว่า ตัวแปรทั้งหมดมีความสัมพันธ์กันและเหมาะสมที่จะนำไปวิเคราะห์ในขั้นตอนต่อไป

3) ผลวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการแบ่งปันความรู้ของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตกรุงเทพมหานคร

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นตอนนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลปัจจัยที่ส่งผลต่อการแบ่งปันความรู้ของครูในสถานศึกษาว่ามีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์หรือไม่ โดยมีรายละเอียดดังตารางที่ 4.9

แผนภาพที่ 4.1 โมเดลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการแบ่งปันความรู้ของครูในสถานศึกษา

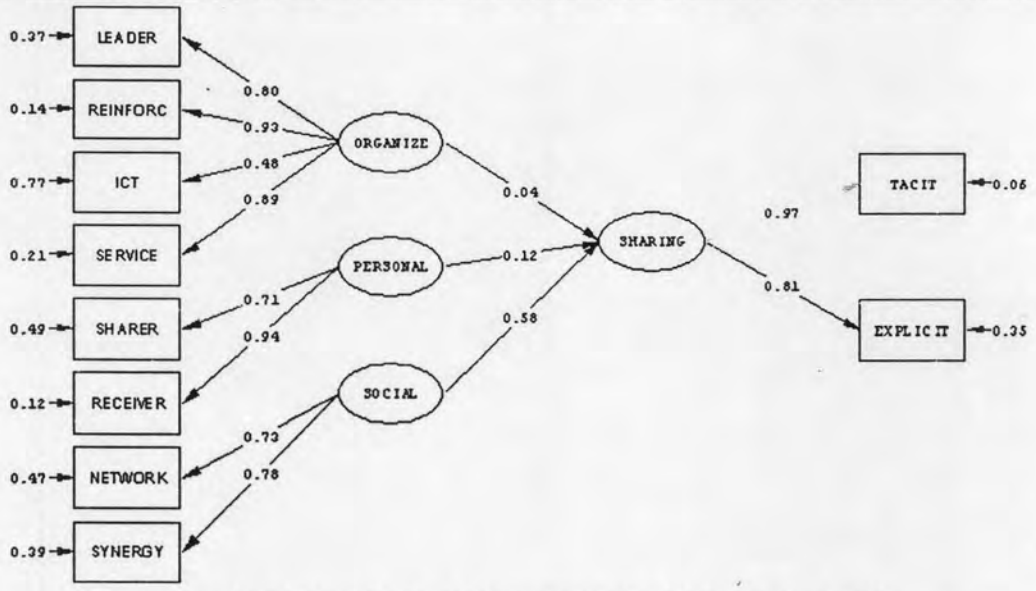

ตารางที่ 4.9 ผลการวิเคราะห์ค่าอิทธิพลของตัวแปรในโมเดลปัจจัยที่ส่งผลต่อการแบ่งปันความรู้ของครูในสถานศึกษา

ตัวแปรสาเหตุ	ตัวแปรผลการแบ่งปันความรู้ (SHARING)		
	b	SE	t
ด้านองค์กร (ORGANIZE)	.04	.07	.59
ด้านบุคคล (PESONAL)	.12	.08	1.48
ด้านสังคม (SOCIAL)	.58**	.11	5.31
ค่าสถิติ			
ไค - สแควร์ = 17.83	p = .47	df = 18	GFI = .99	AGFI = .97	RMR = .02

ตัวแปร	TACIT	EXPLICIT	LEADER	REINFORC	ICT	SERVICE	SHARER	RECEIVER	NETWORK	SYNERGY
ความเที่ยง	.94	.65	.63	.86	.23	.79	.51	.88	.53	.61

สมการโครงสร้างตัวแปร	SHARING
R – SQUARE	.49

เมทริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแฝง

	SHARING	ORGANIZE	PESONAL	SOCIAL
SHARING	1.00			
ORGANIZE	.39**	1.00		
PESONAL	.56**	.32**	1.00	
SOCIAL	.69**	.53**	.73**	1.00

หมายเหตุ: ** p< .01

จากผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการแบ่งปันความรู้ของครูในสถานศึกษาตามโมเดลข้างต้น พบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พิจารณาได้จากค่าไค-สแควร์ที่มีความแตกต่างจากศูนย์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (χ^2 = 17.83, p = .47) โดยมีค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน และค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว มีค่าเข้าใกล้ 1 (GFI = .991.00, AGFI = .979) รวมทั้งค่าดัชนีรากของกำลังสองเฉลี่ยของส่วนที่เหลือ มีค่าต่ำเข้าใกล้ศูนย์ (RMR = .02)

เมื่อพิจารณาค่าความเที่ยงของตัวแปรปัจจัย ซึ่งสามารถบ่งชี้ได้ว่าตัวแปรดังกล่าวสามารถอธิบายปัจจัยต่าง ๆ ได้มากน้อยเพียงใด โดยพบว่า ตัวแปรที่สามารถอธิบายการแบ่งปันความรู้ได้มากที่สุด คือ พฤติกรรมการแบ่งปันความรู้โดยนัย (TACIT) สามารถอธิบายได้ถึงร้อยละ 94 (R^2 = .94) ส่วนตัวแปรพฤติกรรมการแบ่งปันความรู้ที่ชัดเจน (EXPLICIT) สามารถอธิบายการแบ่งปันความรู้ได้ร้อยละ 65 (R^2 = .65) สำหรับตัวแปรที่สามารถอธิบายปัจจัยด้านองค์กรได้มากที่สุด คือ การบริการความรู้ (SERVICE) สามารถอธิบายได้ร้อยละ 79 (R^2 = .79) และตัวแปรที่สามารถอธิบายปัจจัยด้านองค์กรได้น้อยที่สุด คือ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) สามารถอธิบายเพียงได้ร้อยละ 23 (R^2 = .23) สำหรับตัวแปรที่สามารถอธิบายปัจจัยด้านบุคคลได้มากที่สุด คือ สมรรถนะของผู้รับความรู้ (RECEIVER) สามารถอธิบายได้ร้อยละ 88 (R^2 = .88) ส่วนตัวแปร สมรรถนะของผู้แบ่งปันความรู้ (SHARER) สามารถอธิบายปัจจัยด้านบุคคลได้ร้อยละ 51 (R^2 = .51) และสำหรับตัวแปรที่สามารถอธิบายปัจจัยด้านสังคมได้มากที่สุด คือ พลังร่วม (SYNERGY) สามารถอธิบายได้ร้อยละ 61 (R^2 = .61) ส่วนตัวแปรเครือข่ายทางสังคม (NETWORK) สามารถอธิบายปัจจัยด้านสังคมได้ร้อยละ 53 (R^2 = .53)

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R^2) ของสมการเชิงโครงสร้างของการแบ่งปันความรู้ (SHARING) พบว่า ปัจจัยด้านองค์กร ปัจจัยด้านบุคคล และปัจจัยด้านสังคมสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของการแบ่งปันความรู้ได้ร้อยละ 49 (R^2 = .49) โดยมีเพียงปัจจัยด้านสังคมเท่านั้นที่ส่งผลต่อการแบ่งปันความรู้ของครูอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาเปรียบเทียบระหว่างปัจจัยทั้ง 3 ด้าน จะพบว่า ค่าน้ำหนักองค์ประกอบที่มีค่ามากที่สุดคือ ปัจจัยด้านสังคม รองลงมาคือ ปัจจัยด้านบุคคล โดยที่ปัจจัยด้านองค์กรมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบน้อยที่สุด ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1) ปัจจัยด้านองค์กร (ORGANIZE) ส่งผลโดยตรงในทางบวกอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติต่อการแบ่งปันความรู้ของครู ด้วยค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ .04 แสดงว่า หากมีการสนับสนุนจากองค์กร ทั้งในเรื่องของการสนับสนุนจากผู้บริหาร การเสริมแรง เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร รวมถึงการบริการความรู้ในสถานศึกษา จะทำให้การแบ่งปันความรู้ของครูสูงขึ้นอย่างไม่มีนัยสำคัญ

2) ปัจจัยด้านบุคคล (PERSONAL) ส่งผลโดยตรงในทางบวกอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติต่อการแบ่งปันความรู้ของครู ด้วยค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ .12 แสดงว่า หากเพิ่มสมรรถนะของครู ทั้งในเรื่องของสมรรถนะของผู้แบ่งปันความรู้ และสมรรถนะของผู้รับความรู้ จะทำให้การแบ่งปันความรู้ของครูภายในสถานศึกษาสูงขึ้นอย่างไม่มีนัยสำคัญ

3) ปัจจัยด้านสังคม (SOCIAL) ส่งผลโดยตรงในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติต่อการแบ่งปันความรู้ของครู ด้วยค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ .58 แสดงว่า ทั้งในการมีปฏิสัมพันธ์กันในสังคม และการร่วมมือร่วมใจกันในการปฏิบัติงานจะส่งผลให้การแบ่งปันความรู้ของครูภายในสถานศึกษาสูงขึ้น

เมื่อพิจารณาเมทริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัย พบว่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าอยู่ระหว่าง .32 ถึง .73 โดยตัวแปรทุกคู่มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวก โดยปัจจัยด้านบุคคล (PERSONAL) กับปัจจัยด้านสังคม (SOCIAL) มีความสัมพันธ์กันสูงสุด คือ มีค่าเท่ากับ .73 และปัจจัยด้านองค์กร (ORGANIZE) กับปัจจัยบุคคล (PERSONAL) มีความสัมพันธ์กันต่ำสุด คือ มีค่าเท่ากับ .32